

Resum de tesi doctoral

Títol: L'organització de l'activitat conjunta i el pensament del professorat sobre l'acció docent en educació física escolar

Autor: Ricard Pradas Casas

Data de defensa: 26/7/2012

Lloc: Universitat de Girona

La intenció general de la tesi és estudiar el pensament i l'acció docent del professorat d'Educació Física a l'Educació Primària. L'estudi s'ha dut a terme mitjançant un estudi de cas de tipus intrínsec, en el qual s'ha analitzat el pensament d'una professora d'Educació Física relatiu a la pròpia acció docent en el marc de la interactivitat. Més detalladament, per una banda es vol conèixer i analitzar l'actuació de la professora en l'àmbit de l'organització de l'activitat conjunta amb els alumnes, i per una altra, de forma especial i en relació amb l'anterior, estudiar l'explicació que ella mateixa fa de la pròpia acció docent en aquest context de pràctica educativa.

Les bases teòriques i metodològiques que guien el treball es fonamenten en principis del paradigma ecològic, de la perspectiva del professional reflexiu, de la perspectiva de l'acció situada i del constructivisme d'orientació sociocultural. Recolzats en aquesta visió constructivista, s'adopta la «concepció constructivista de l'ensenyament i l'aprenentatge escolar» com a marc teòric i metodològic per a l'estudi de les pràctiques educatives escolars, a partir de l'anàlisi i interpretació de les relacions que s'estableixen entre els components del triangle interactiu: professora, alumnes i contingut d'aprenentatge. És en el si d'aquest entramat de relacions on es duu a terme l'acció docent de la professora, i a partir del qual s'analitza el seu pensament.

En la part empírica del treball s'han enregistrat en vídeo i àudio les sessions d'una unitat didàctica d'Educació Física, dissenyades i dirigides per la professora. Per a l'estudi de l'organització de l'activitat conjunta s'ha adoptat el model metodològic proposat des de la concepció constructivista de l'ensenyament i l'aprenentatge escolar, consistent a analitzar el procés d'interactivitat. Per conèixer el pensament de la professora s'han dut a terme entrevistes d'autoconfrontació: s'ha demanat a la professora que expliqui les intencions, les interpretacions, les percepcions, les emocions, els sentiments, els motius per a la presa de decisions, etc. que ha adoptat i posat en joc en la pràctica docent, a partir del visionat de les situacions d'interactivitat que han estat gravades prèviament. A partir de l'anàlisi del discurs dels missatges d'aquestes entrevistes, s'ha interpretat el que pensa en relació al que s'ha esdevingut en les situacions d'interactivitat.

Les dades posen de manifest, entre d'altres conclusions, que l'organització de l'activitat conjunta entre la professora i els alumnes al voltant d'un contingut d'aprenentatge representa un escenari adequat per a l'estudi del pensament del professorat pel que fa a la pròpia acció

docent, que la reflexió sobre l'acció permet identificar les condicions més rellevants que dirigeixen l'acció docent, que aquesta acció docent està fortament condicionada i dirigida tant pel caràcter immediat, imprevisible i incert de les situacions d'interactivitat com per les teories implícites de la professora, i que el pensament en l'acció i el pensament sobre l'acció són diferents en molts moments.